

Advies Netwerk Notarissen Internetconsultatie Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie

Inleiding

Met dit advies reageert Netwerk Notarissen op het conceptwetsvoorstel Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie met name op de onderdelen die zien op de notariële praktijk waar onze expertise ligt.

Algemeen

Een turboliquidatie is een praktische, snelle en eenvoudige manier om een rechtspersoon te laten ophouden te bestaan. Het is belangrijk om deze mogelijkheid te laten bestaan en zo eenvoudig mogelijk te houden, zeker als er geen schulden zijn.

Voor een turboliquidatie is geen notaris nodig. Onze notarissen wijzen hun cliënten wel op de mogelijkheid om te kiezen voor een turboliquidatie. Dat kan bijvoorbeeld een goede oplossing zijn als een ondernemer een verlieslatende activiteit wil beëindigen voordat er te weinig middelen zijn om de schulden te kunnen betalen. Als de mogelijkheid om turboliquidatie toe te passen wordt misbruikt, dan gaat dat buiten de notaris om. Wij hebben daarom geen goed zicht op de omvang of de aard van het misbruik van deze mogelijkheid. Wel zien wij met enige regelmaat iets anders misgaan bij de turboliquidatie. Er worden namelijk wel eens baten over het hoofd gezien. De schulden zijn dan betaald, maar er is nog een bankrekening, een onroerende zaak, een hypotheekrecht of er zijn nog aandelen.

Netwerk Notarissen is op de hoogte van signalen uit de maatschappij over misbruik van de regeling voor turboliquidatie en is daarom voorstander van regelgeving die dat misbruik probeert te voorkomen. In het algemeen staan wij daarom positief tegenover het wetsvoorstel. Wij hebben bij het wetsvoorstel een aantal vragen en opmerkingen.

Bereik art. 19b

Het wetsvoorstel beoogt de transparantie van de regeling te vergroten, de rechtsbescherming van schuldeisers te verbeteren en misbruik ervan effectiever te bestrijden. In art. 19b wordt daarom gesteld dat het bestuur in geval van turboliquidatie o.a. een balans, staat van baten en lasten, een slotuitdelingslijst en jaarrekeningen te deponeren. Wij vragen ons af of deze bepaling niet een te ruime werking heeft. Zijn deze extra maatregelen nodig als de bestuurder van een rechtspersoon constateert dat er ten tijde van de ontbinding geen schulden zijn en/of als die bestuurder zich garant stelt voor de betaling van de schulden?

Art. 19b lid 1 onder a

Wij vragen ons af of de plicht om bij elke turboliquidatie een balans en staat van baten en lasten te publiceren nodig is. Zeker als er een slotuitdelingslijst wordt gepubliceerd en daarop ook andere uitkeringen dan betalingen aan schuldeisers worden vermeld.

Art. 19 lid 1 onder b

Netwerk Notarissen staat positief tegenover het idee om voor te schrijven dat er een uitleg komt waarom baten ontbreken op het moment van de ontbinding en ook waarom schuldeisers onbetaald zijn gelaten als dat het geval is. Dat geeft de mogelijkheid om te toetsen of die redenen juist zijn.

Art. 19 lid 1 onder c

Wij staan ook positief tegenover de plicht om een slotuitdelingslijst te publiceren als er voorafgaand aan de turboliquidatie schuldeisers zijn voldaan in het kader van de afwikkeling van het vermogen. Wij zien wel mogelijke onduidelijkheid over de vraag wat er wel en wat er niet 'in het kader van de afwikkeling' is betaald. Wij adviseren hier duidelijke kaders voor te maken.

Verder vragen wij ons af waarom alleen verantwoording hoeft te worden afgelegd over betalingen aan schuldeisers. Wij adviseren om nader te onderzoeken of dit zou moeten worden uitgebreid met een verplichting om iets te vermelden over dividenduitkeringen en giften. Het publiceren van een balans en staat van baten en lasten is dan wellicht niet nodig.

Art. 19 lid 1 onder d

Wij twijfelen aan het nut van de eis om alsnog alle jaarrekeningen te publiceren die gepubliceerd hadden moeten worden bij elke turboliquidatie. Wij denken dat de slotuitdelingslijst met een verantwoording voldoende is om het doel van het wetsvoorstel te bereiken.

Kamer van Koophandel

In de praktijk komen wij tegen dat een hypotheeknemer een ontbindingsbesluit neemt nadat de lening is terugbetaald, maar voordat de hypotheek is prijsgegeven en bij het kadaster is 'doorgehaald'. Wij komen ook tegen dat de eigenaar van een onroerende zaak in het verleden de economische eigendom van een onroerende zaak heeft overgedragen en daarna een ontbindingsbesluit neemt voordat de juridische eigendom is overgedragen. Deze baten blijken vaak niet uit de balans. In deze gevallen is van belang dat het ontbindingsbesluit nog niet wordt ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Het is daarom van belang dat de Kamer van Koophandel een check doet bij het kadaster voordat wordt ingeschreven dat een rechtspersoon niet meer bestaat na een ontbindingsbesluit. Staat de rechtspersoon nog vermeld als rechthebbende op een onroerende zaak of een beperkt recht daarop, dan wordt de inschrijving geweigerd. Door de check bij het kadaster komt op tijd aan het licht dat de rechtspersoon nog wel bestaat, omdat er nog een bate is. De vereffenaar heeft dan de taak om dit op te lossen en voorkomt daarmee problemen voor de (economisch) eigenaar van de onroerende zaak. Als er ooit een Centraal Aandeelhoudersregister (wetsvoorstel 34 661) wordt ingesteld, dan kan de Kamer van Koophandel in dat register wellicht eenzelfde check doen.

Slotopmerking

In de vakliteratuur zien wij al geruime tijd de vraag om betere regelgeving voor de turboliquidatie. Wij vinden dat tijdelijke regelgeving alleen bij een tijdelijk probleem toegepast zou moeten worden. In dit geval gaat het om een structureel probleem dat inmiddels bekend is. Wij zouden graag zien dat er een gedegen regeling komt die niet tijdelijk van aard is.

Utrecht, 27 juli 2021,

Netwerk Notarissen

mr. Lucienne van der Geld, directeur

Netwerk Notarissen in een organisatie van 150 notariskantoren in Nederland met bijna 600 juristen die samen een expertnetwerk vormen op notariële onderwerpen. Zij vormen ook samen een denktank voor de veranderende maatschappij.